

Festivalový hlásnik

© šéfredaktorka: Barbora Gvozdjaková (bug) autori: Barbora Gvozdjaková (bug), Zuzana Kožaková (zk), Mária Nikelová (mn), Peter Pavlík (pp), Žofia Ščurková (žš), grafická úprava: Miro Záhoranský

Utorok 12. september 2023

Cinematik dospieva a otvorí ho novinka **Úsvit** v česko-slovenskej koprodukcii.

Nenechajte si ujsť!

14:00 | Du HOTEL

Irene sa zamestná ako recepčná vo veľkom osamelom hoteli v rakúskych Alpách. Kvôli novej práci sa však stále hlbšie prepadá do pocitov odcudzenia a strachu.

17:00 | Fon VEĽKÝ KAŇON

Novinka Pavla Barabáša prináša príbeh skupiny kamarátov, ktorí si plnia svoj sen.

19:00 | Du SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE FESTIVALU

Prinášame šesť dní plných skvelých filmov a jeden z takých nás po otvorení festivalu preniesie do minulosti. Budte pri tom 😊

20:00 | Fon DUCHOVIA INISHERINU

Na odľahlom ostrove žijú celoživotní priatelia Pádraic a Colm, ktorí sa ocitnú v zložitej situácii. Colm totiž nečakane ukončí ich priateľstvo.

22:00 | Cb DJ SICKSOULGROOVE

Prijmite pozvanie do spoločného festivalového stanu ☺

Tipy dňa

Úsvit

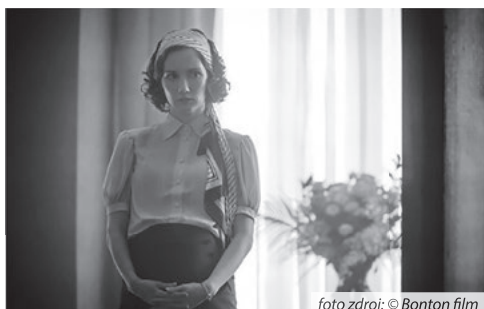

foto zdroj: © Bonton film

19:00 | Du Výpravná detektívna dráma, ktorá sa odohráva na konci 30-tych rokov 20. storočia. Autori príbehu sa však snažili spraviť ho tematicky aktuálnym, aby zároveň hovoril aj o súčasných témach. Hlavnou postavou je manželka riaditeľa továrne, tehotná lekárka Helena, ktorú stvárňuje česká herečka Eliška Křenková. Príbeh silnej ženskej hrdinky, ktorá sa snaží vzoprieť utopickému svetu a odkrýva rodové témy v období, kedy sa úlohy striktné rozdeľovali na mužské a ženské. Je jedinou osobou, ktorá sa pokúša nájsť pravdu a vyriešiť záhadu nájdenej mŕtvolky novorodenca v areáli továrne. Príbeh je ozvláštnený tým, že ide o novorodenca s pohlavnou anomáliou. Tento nález vyvoláva množstvo otázok a môže ohroziť továreň vo Svite, ktorá tu vzniká podľa vzoru baťovských tovární v Zlíne. Film sa natáčal vo viacerých lokalitách v Česku aj na Slovensku. Samotné mestečko však bolo postavené ako maketa v mierke 1:7 vo veľkej hale. (mn)

Huesera: Zberateľka kostí

23:00 | Fon Dlhometrážny hraný debut mexickej režisérky Michelle Garza Cervera, strhujúca snímka balansujúca na pomedzí body horroru a psychologickéj drámy s mysterióznymi prvkami, predstavuje zásadný príspevok do žánru na úrovni národnej kinematografie. Cerveza filmom otvára dlhodobu otázku ženskej identity a materstva, ako aj popôrodnej depresie. V snímke sa rovina temných síl, mágie, povier či lokálneho folklóru vo všeobecnosti prelína s hlboko zakoreneným strachom výsostne prirodzeného pôvodu. Vytúžené tehotenstvo hlavnej hrdinky sa mení na proces alienácie s vlastným telom, násilnej a neharmonickéj premeny, sprevádzanej paranormálnymi vidinami. Bezvýhodiskový stav hrdinky je sprostredkovaný rozprávaním založeným na precíznej práci s tempom, zvukom a pomalom budovaní napätia, prinášajúcim drásavý filmový zážitok. (žs)

Enys Men – Kamenný ostrov

23:00 | Du Píše sa rok 1973. Na neobývanom ostrove v blízkosti cornwalského pobrežia sa odohráva každodenné pozorovanie vzácnej kvetiny. Pobyt jednej dobrovoľníčky (Mary Woodvine) sa mení na metafyzickú cestu. Čo je pravda a čo nočná mora? Britský psychologický horor Marka Jenkina je silno autorským projektom. Okrem réžie sa držiteľ ceny BAFTA (za film *Bait*) chopil scenára, hudby aj kamery. Pracuje s módnym obrazovým formátom 4:3 a je skúpy na slová. Minimalizmus je badateľný aj v deji a štýle podania príbehu. Viac než na strašenie sa sústreďuje na psychologický aspekt. Kladie mnoho otázok a odpovede si divák musí nájsť sám. *Enys men* bol nominovaný za najlepší film na festivaloch v Londýne, Lisabone alebo Aténach a získal cenu The Guardian's Best Films. (pp)

Profil: Paprika Steen

Kirstine „Paprika“ Steen sa narodila v dánskom Frederiksbergu ako dcéra muzikanta a herečky. Po prvých skúsenostiach z divadla, plynulo prešla ku filmu a televízii. Medzinárodný úspech a uznanie dosiahla vďaka participácii v hnutí Dogma 95, ktoré založili dánski režiséri Lars von Trier, Kristian Levrin, Soren Kragh-Jacobsen a Thomas Vinterberg ako ráznu odpoveď na stav kinematografie v 90. rokoch 20. storočia. Steenová sa, ako herečka, spolupodieľala na prvých troch filmoch tohto hnutia: *Idioti* (1998) režiséra Larsa von Triera, *Rodinná oslava* (1998) Thomasa Vinterberga a *Mifune* (1999) Sorena Kragh-Jacobsena. Tieto čierne komediálne drámy mali veľký vplyv v autorskom smerovaní Papriky Steen. Prvotným znakom jej tvorby sú jednoduché premisy príbehu – mapovanie emócií pod tlakom udalostí. Postavy v jej filmoch sú tlačené do tzv. pretlaku, keďže sú zväčša „uväznené na samote“ (dom na okraji mesta, kempingový tábor v lese, chata...) vo vyhrotených situáciách. Spúšťačom je prakticky čokoľvek. Človek má totiž tendenciu oslobodiť sa od spoločenských konvencií práve pod enormným tlakom. Obzvlášť ak mu je ukradnutá možnosť úniku. Zjednotenie predstavy, ako príbehovo uchopiť oprostie sa od pretváry, vyústili v roku 2004 v jej režisérsky debut, tragickú drámu *Nechajte maličkých*, kde sa dvojica vyrovnáva so stratou milovaného dieťaťa. O tri roky neskôr vo filme *S dovolením* (2007), s postavou nešťastníka Jana, paradoxne „uväzneného“ vo vlastnom byte spolu s prísediacimi z terapie, skúma mnohotvárnosť toxického manželstva. V roku 2018 uviedla do kín svoj tretí autorský film, trpkosladké *Sviatky pokoja a mieru*, kde sa v rámci groteskných, ba priam ironických situácií dostávame až na kosť rodinných väzieb počas najhektickejšieho obdobia v roku, vianočných sviatkov. Na pozadí týchto filmov sa tak vykryštalizoval jej prirodzený cit pre rozprávanie, v ktorom jednoznačne dominujú smiech a tragédia. Na tohtoročnom Cinematiku premietneme jej najnovší film *Otcovia a matky* (2022). [\(zk\)](#)

20:30 | Kin | OTCOVIA A MATKY

20:00 | Fon | DUCHOVIA INISHERINU

Recenzia: Veľký kaňon

17:00 | Fon | VEĽKÝ KAŇON

Ďalší z cestopisných dokumentov Pavla Barabáša sa venuje spomienke na Jozefa Černého a splaveniu rieky Colorado v oblasti prírodnej rezervácie Grand Canyon v Spojených štátoch amerických. Skupinu vodákov tvoria Jozefovi synovia a blízki priatelia, ktorí spomínajú na to, ako ovplyvnil ich životy a čo všetko ich naučil. Pre zúčastnených znamená plavba po rieke slobodu a odpojenie sa od elektroniky, mobilov, počítačov, vyjdenie zo zabehnutého kruhu a únik do nedotknutej panenskej prírody. Voda, ako symbol slobody, pre nich nepozná hranice, má svoje vlastné pravidlá, ktoré treba rešpektovať. Človek je súčasťou celku prírody, v ktorej je možné nájsť pokoj a dokonalosť. Zábery prírody striedajú monológy účinkujúcich a zábery priamo z terénu a z pohľadu aktérov, ktoré divák vtiahne do deja, a takýmto spôsobom sa divák stáva účastníkom deja. Inšpiratívny, motivujúci a zároveň oddechový film *Veľký kaňon* je oslavou prírody, slobody a priateľstva. Prijemná meditatívna hudba sa pri výtvarne ladených záberoch na krajinu zhora, ktoré pôsobia ako namaľovaný obraz strieda so šumom vody a zvukmi prírody.

Zobrazenie partie vodákov sprevádza veselšia hudba. Divák sa pri sledovaní filmu môže kochať nádherou prírodou, ale tiež sa dozvie, aké pravidlá je potrebné splniť pre povolenie na splav rieky v americkom národnom parku. Samotný vodáci pochopia, že vďaka prísnyim pravidlám, ktoré navrhli samotní milovníci prírody, ostáva táto oblasť čistá a nádherná pre každého návštevníka. Každý má pocit, akoby bol prvým človekom, ktorý sa tu nachádza. Zároveň vyjadrujú túžbu, aby sme dokázali aj doma udržiavať prírodu čistú a bez odpadkov.

Veľký kaňon nie je filmom, ktorý by sa snažil edukatívne vysvetľovať geologické princípy alebo históriu. Zobrazuje skupinu nadšených vodákov, ktorí diváka prevedú oblasťou Grand Canyon. Vysvetlia, čo všetko je potrebné mať so sebou na splav rieky, ukážu strmé útesy, niekoľko miliónov staré skameneliny a dovidia nám vďaka kamere byť súčasťou ich dobrodružstva pri splave divokých perejív. [\(mn\)](#)

Recenzia: Duchovia Inisherinu

„Najviac ma teší, že aj po konci natáčania tohto filmu, sme stále kamaráti. To je najviac,“ zakončil na jubilejnom osemdesiatom odovzdávaní Zlatých glóbusov v januári roku 2023 svoju reč Graham Broadbent – producent filmu *Duchovia Inisherinu* (*The Banshees of Inisherin*). Presne tieto slová v niečom naznačujú aj tému spomínanej novinky. Režisér britsko-írskeho pôvodu Martin McDonagh si na spoluprácu do filmu prizval hercov Colina Farrella a Brendana Gleesona, s ktorými nakrútil v roku 2008 dnes už kultovú snímku *V Brugách*.

Martin McDonagh počkal päť rokov, aby nás poctil svojím surovo nežným a zároveň dramatickým rozprávaním. Priniesol príbeh o osamelosti, láskavosti, ale aj zodpovednosti. Scenár vychádza z McDonaghovej nerealizovanej divadelnej hry spred dvadsiatich rokov. Oproti jeho ostatným filmom je snímka menej svižná, ale rovnako okoronená typickým čiernym humorom. [\(bug\)](#)